

Kirkens Betydning og Virksomhed ikke bevoer paa dens Besiddelse af denne Verdens Gods, eller skulle vi tvivle om, at Staten i Anvendelsen af Kirkegodset skulde ville forsømme at tage tilbørligt Hensyn til Præsternes og de øvrige Kirketjeneres timelige Velfærd? Jeg næver ikke nogen saadan Tvivl, og jeg har derfor ikke havt nogen Betænkelse ved at være med til at forelægge det høie Thing det stillede principale Forslag. Jeg kan ikke skjønne, at der gives en eneste Mand, som rammes derved paa en uretfærdig Maade; der er ikke Tale om her at træde noget Præstekald for nær eller at foretage nogen utilbørlig Formindstelse i dets Indtægter, idet de fleste af de vedkommende Kald selv efter dette Fordrag vedblive at høre til de saakaldte gode Kald; de øvrige ville vel høre til de saakaldte Middelskald, og skulde der ogsaa være enkelte, som kunde komme ned under en Ansættelsesum af 800 Rd., er der jo ogsaa her tænkt paa at skaffe dem en passende Erstatning af Statskassen. Jeg hører ikke til dem, som saadan i Almindelighed mene, at Præsterne have Nok, og at dem kan man altid tage Noget fra; det vilde være unaturligt, om jeg hørte til dem, men jeg troer heller ikke, at selv om Præsternes Indtægter vare rundeliggende, som det vistnok med Hensyn til de allerfleste af dem ikke kan siges, at de ere, at der da deri skulde ligge nogen juridisk Berettigelse til at berøve dem endeel af deres Indtægter, men det er der heller ikke Tale om her. Jeg kan paa den anden Side ikke have det Mindste imod, at Staten bestemmer en anden Vønningsmaade for Kirkens Tjenere og søger at skaffe mere Ligelighed tilveie i Forholdet imellem dem, og jeg kan derfor ikke have Noget imod, at Staten nu i dette foreliggende Tilfælde ordner Skatteforholdet paa den af Udvalgets Fleertal foreslaaede Maade. Der er, som sagt, ikke en eneste Mand, som vil kunne beklage sig derved; de nuværende Ihændehavere af Præstejorderne beholde deres Indtægter usforandrede, og de tilkommende Ihændehavere ville vide at see sig for, idet de ville faae Underretning om, hvorledes Embedernes Indtægter ere, før de modtage dem, og dermed maage de være tilfredse. Jeg kan altsaa ikke see, at der skulde ligge noget Uretfærdigt i det foreliggende

Endringsforslag, og jeg har saameget mindre Betænkelse derved, som der er et andet Forhold, som vistnok iranger til at ordnes, naar ikke disse Præstekald skulde staae i en ganske exceptionel Stilling, igjennem hvilken Ordning det vilde være muligt, hvis man kom til det Resultat, at disse Præstekald vare blevne forurettede, og at der kunde være Grund til at gjøre det godt igjen, at gjere dette; det er nemlig Forholdet med Hensyn til de omtalte Præstegaardes Bygninger, hvilke Præsterne derovre maage, tvungne dertil, kjøbe af Formanden, og saaledes have de en temmelig betydelig Sum at forrente, nemlig Kjøbesummen for deres Præstegaardsbygninger. Der er for det Første Vanfærlighed ved at skaffe Penge tilveie, idet en Præstegaards Bygninger, hvortil der ikke hører en eneste Quadratalen Jord, jo ere et temmelig simpelt Pant, og de maage, som sagt, forrente Kjøbesummen, der, for at jeg skal nævne et Exempel, for min Præstegaards Vedkommende andrager 3,200 Rd. Jeg troer, at vi kunde ordne Sagen saaledes, at Præstekaldene, om ikke strax, saa dog i Tiden maatte kunne blive befrieede for denne Byrde. Jeg skal ikke udtale mig over, hvorledes det skulde kunne udføres; jeg skal kun henstille til den høitagtede Finansminister og den høitagtede Cultusministers Overveelse, hvorledes de maatte mene, at dette Forhold kunde blive ordnet, saa at disse Præster ogsaa med Hensyn til Præstegaardsbygningerne bleve stillede lige med andre Præster, der som bekjendt indløse Præstegaardene med 500 Rd. Af de anførte Grunde skal jeg tillade mig at anbefale det af Udvalgets Fleertal stillede principale Forslag.

Ordføreren: Det er med en overordentlig stor Tilfredsstillelse i flere Retninger, at jeg har hørt det Foredrag, der blev holdt af den ærede Taler, som nu satte sig. Han begyndte netop med at erkjende, at jeg havde Ret i, hvad jeg havde fremhævet om det aldeles Afvigende i det Princip, der ved Vedtagelsen af Fleertallets Forslag vilde blive fulgt med Hensyn til disse Eiendomme i de indlemmede Districter, fra det, der er blevet fulgt for Præstekaldenes Vedkommende efter Lovens af 20de Juni 1850. Videre skal jeg ikke til-